

СТАНОВИЩЕ

ОТ ПРОФ. Д-Р ГАЛИНА ГЕОРГИЕВА КУРТЕВА,

професор по научна специалност "Социално управление" в професионално направление

3.7. Администрация и управление, в Бургаски свободен университет

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по докторска програма "Организация и управление извън сферата на материалното производство (Публична администрация)" в Стопанска академия "Д. А. Ценов" – Свищов.

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 259/20.03.2025г. на Ректора на Стопанска академия "Д. А. Ценов" – Свищов и решение на първото заседание на научното жури от 28.03.2025г.

Автор на дисертационния труд: **Рафаел Рьотингер**

Тема на дисертационния труд: **Управление на сигурността на публични спортни събития (по примера на футболните стадиони в Германия)**

Научен ръководител: **доц. д-р Евелина Парашкевова-Великова,**
доц. д-р Христо Сирашки

Становището е изготвено в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото приложение (ППЗРАСРБ) и Правилника за развитие на академичния състав в СА „Д.А.Ценов“ - Свищов.

I. Общо представяне на дисертационния труд:

Общият обем на представения за рецензиране дисертационен труд е 337 страници и включва четири глави, увод, заключение, библиографска справка. Обособени са и две приложения, представящи съдържанието на анкетните карти, използвани от докторанта при провеждане на научното изследване. Основният текст е подкрепен от 11 фигури и 5 таблици. *Обемът на дисертационния труд е повече от задоволителен и като цяло съдържанието е логически издържано и добре балансирано по глави и параграфи.*

Предмет на научното изследване са действителните взаимодействия между публичните органи и частните изпълнители при операциите, проведени по време на ЕВРО 2024. Разработката има ясно очертана цел, обект и обхват на изследването,

коректно са поставени задачите за реализация на целта. Докторантът Рафаел Рьотингер правилно е дефинирал основната теза на изследването и ограничителните условия за нейното доказване.

Дисертационният труд се основава на проучването, анализирането и систематизирането на множество научни публикации, литературни и информационни източници, както и нормативни документи в изследваната тематична област. Представеният списък съдържа общо 321 източника (на английски и немски език), което показва добрата осведоменост на автора по изследваната проблематика. Използваните източници са релевантни към изследвания научен проблем, уместно са използвани в изложението на дисертационния труд и са цитирани коректно. *Заслужава висока оценка уменията на докторанта Рафаел Рьотингер да осъществява научна селекция и критичност към чужди становища и концепции, когато структурира своето мнение, за да докаже основната теза на дисертационния си труд.*

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд.

Дисертационният труд е посветен на актуална за управлението на сигурността в съвременното общество проблематика. Акцентът е сигурността на стадионите. Изследванията в това направление разкриват проблеми като слабата координация и неуспешната комуникация между частните служби за сигурност и публичните органи, пропуски в обучението на персонала по сигурността и различни правни неясноти. Поради това, според докторанта балансирането на взаимодействието между държавните органи и частните служби за сигурност по време на футболни състезания е едно от критичните предизвикателства за публичната администрация в Германия. **Актуалността на изследването** е релевантна на по-широките промени в начина, по който публичните институции упражняват своите правомощия и надзорни отговорности, за да отговорят на новия и понякога непредвидим характер на събитията, съпътстващи провеждането на мероприятия на стадиона. Трансформацията според докторанта се проявява най-ясно в начина, по който държавните органи координират и контролират множеството заинтересовани страни в областта на сигурността - от частни охранителни фирми до оператори на спортни обекти и спортни асоциации. В този аспект докторантът Рафаел Рьотингер си поставя за **цел** в дисертационното си изследване да определи оптимални рамки за публично-частно сътрудничество в областта на сигурността чрез анализ на операциите, проведени на 10 германски стадиона по време на Евро 2024. **Основната теза** на автора е, че сигурността на стадионите е успешна или неуспешна в зависимост от институционалните механизми, регулиращи публично-частното сътрудничество. Приложената от докторанта **методология при изследването** (систематичен преглед на литературата SLR, качествени интервюта с експерти, количествено проучване и четири проучвания и анализ на казуси) му позволява успешно да аргументира научната си теза.

Основните резултати от научното си изследване докторантът представя в отделните части на дисертационния труд:

Първа глава има концептуален характер. В нея докторантът представя областите на приложение на управлението на сигурността, разглежда конкретни стратегии и методи за управление на сигурността при сътрудничество между публичния и частния сектор, систематизира заплахите за сигурността, изискващи преценка и анализ за въздействието им в обществото.

В глава втора докторантът разглежда практическите и приложните аспекти на управлението на сигурността, като се фокусира върху уникалната рамка и стратегии, използвани на германските футболни стадиони. Авторът представя развитието, ключовите принципи и значението на Концепцията за национална сигурност и спорт, определяща спецификата на подхода за осигуряване на сигурността на публични

спортни събития на германските стадиони. Направен е критичен анализ на превантивните и репресивни мерки, очертани в Концепцията. Представена е спецификата на задачите и отговорностите на служителите по сигурността, както и промените в стандартите за безопасност, предизвикани от реформите през 2012 г.

Резултатите от емпиричното проучване на практиката на осигуряване на охраната на публични спортни събития докторантът представя в *трета глава*. При обобщаването на тези резултати докторантът извежда факторите, определящи ефективното и успешно управление на сигурността на стадионите: стратегическото съгласуване между заинтересованите страни; способността за адаптиране към нововъзникващи заплахи; партньорствата за сътрудничество; оптимизираното разпределение на ресурсите. Сравнението на резултатите от различните участници в проучването позволява на докторанта да опише динамиката на публично-частното сътрудничество в управлението на сигурността на стадиона. Анализът на изведените тенденции в тази динамика позволява на докторанта да конкретизира потребностите от стандартно оборудване и правила за обучение; по-добри комуникационни системи; ясни роли на публичния и частния сектор в областта на сигурността; внимателно използване на технологиите; актуализирани правила за квалификация; справедливо разпределение на разходите, чието удовлетворяване е предпоставка за успешно и ефективно управление на сигурността на стадионите.

В *четвърта глава* докторантът представя задълбочен критичен анализ на конкретни казуси и аргументирано представя своето мнение за оптимизирането на концепцията за управление на сигурността на стадионите по време на футболни събития. Подчертава значимостта на ефективното сътрудничество и комуникация между публичните органи и частните изпълнители при обезпечаване на сигурността на публични спортни събития, и аргументирано извежда основните фактори, от които зависи това.

Обобщената ми оценка е, че резултатите от научното изследване на докторанта Рафаел Рьотингер са релевантни на поставените задачи в увода на дисертационния труд, което е основание да се отчете успешната и детайлна реализация на основната цел на разработката.

Депозираният автореферат на дисертационния труд е в обем 40 страници. Той е съставен съобразно изискванията, добре е оформен и неговото съдържание кореспондира коректно с основния труд.

В Автореферата е представен и списък на публикациите (6 статии в нереферирани издания, което надхвърля изискуемия минимум). Всички те са по темата на дисертационния труд и са атестат за умението на Рафаел Рьотингер да информира обществеността за развитите от него идеи по изследваната проблематика.

Авторефератът включва и справка на приносните моменти в проведеното научното изследване. Справката е съставена правилно и отразява обективно постигнатите от докторанта научни резултати.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд.

С обосноващите изводи от проведеното изследване и препоръчаните алтернативи за оптимизиране на концепцията за управление на сигурността на стадионите, считам, че разработката има съществено значение при решаването на актуален, реален и комплексен проблем, свързан с обезпечаване на безопасността при провеждането на публични спортни събития.

Някои идеи и предложения на докторанта Рафаел Рьотингер могат да се оценят като приноси с теоретичен и практико-приложен характер и в този смисъл значими както за практиката, така и за обогатяване на съществуващите знания. Приемам претенциите на докторанта за приносните моменти в дисертационния му труд. Като цяло стилът им на описание е приемлив.

IV. Въпроси по дисертационния труд.

Нямам критични бележки и въпроси по изложението на идеите и постановките в дисертационния труд.

V. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение.

Дисертационният труд отговаря на утвърдените изисквания за научната разработка, съдържа собствено изследване, основаващо се на задълбочено изучаване на конкретен проблем и предлага обосновано ново решение. Редица постановки, идеи и предложения в него могат да се оценят като приноси с теоретичен и практико-приложен характер. Идеите и резултатите от проведените изследвания авторът е популяриизирал в подходящи публикации.

Всичко това ми дава основание категорично да поставя положителна оценка на представения дисертационен труд и да препоръчам на членовете на Научното жури да присъдят научната и образователна степен „доктор” по научна специалност "Организация и управление извън сферата на материалното производство (Публична администрация)" в п.н. 3.7 „Администрация и управление“ на **Рафаел Рьотингер**.

Дата: 02.04.2025г.

Изготвил становището:

(проф. д-р Галина Куртева)